

Výzkumný ústav
lesního hospodářství
a myslivosti, v. v. i.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Lidé chodí do lesa nejčastěji za odpočinkem. Nejvíce jim vadí pohozené odpadky

Strnady – 31. října 2017 – Díky dotazníkovému šetření mezi návštěvníky Ostravských městských lesů získali lesníci přesnější informace o tom, proč lidé lesy navštěvují, co zde preferují a co se jim nelíbí. Znalost názorů a preferencí veřejnosti na hospodaření a správu lesního majetku je jedním z předpokladů optimální péče o lesy s cílem maximálně sladit jejich produkční a mimoprodukční funkce.

Příměstské lesy jsou významným zdrojem ekosystémových služeb spočívajících např. ve zlepšování kvality ovzduší a vod, redukci skleníkových plynů, snižování průmyslového znečištění apod. Příměstské lesy také mohou být významným nástrojem pro zvýšení zájmu městské veřejnosti o lesy a lesnictví.

Cílem dotazníkového šetření, které provedli a následně vyhodnotili vědečtí pracovníci z Útvaru pěstování lesa Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., bylo zjistit postoje návštěvníků a identifikovat nejdůležitější požadavky veřejnosti ve vztahu k příměstským lesům města Ostravy.

Lesní hospodářský celek Ostravské městské lesy a zeleň, s. r. o., tvoří sedm lesních komplexů a řada drobných lesíků v okolí města Ostravy a dále menší lesy v katastrech Krásná pod Lysou Horou a Solanec pod Soláněm. Celková výměra spravovaných lesů je 1102 ha.

Dotazníky vyplňovali respondenti v rámci akce pro veřejnost: „Den v Bělském lese“ nebo na webu www.ostravskelesy.cz. Dotazník sestával ze 14 otázek týkajících se dopravy, způsobu využití, druhové skladby lesa, vybavenosti území pro rekreaci, vnímání lesnického hospodaření a škod působených návštěvníky.

Dotazníky vyplnilo 131 respondentů, z nichž 92 % uvedlo, že navštěvuje ostravské příměstské lesy. Převažovali lidé ve věkové kategorii 19–40 let (47 %), následovaly kategorie 41–60 let (18 %), 10–18 let (15 %), nad 60 let (11 %) a do 10 let (8 %), 2 respondenti (2 %) věk neuvedli.

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

Doba potřebná k dopravě

Nejvíce dotazovaných (27 %) je ochotno cestovat do lesa maximálně 15 minut, 24 % respondentů maximálně 30 minut, 23 % účastníků ankety do jedné hodiny a 15 % respondentů nad jednu hodinu, 11 % dotazovaných neposkytlo vyhodnotitelné údaje.

Způsob dopravy

Nejběžnějším uváděným způsobem dopravy do ostravských městských lesů je pěší chůze (85 %) nebo jízda na kole (50 %), což odpovídá dobré dopravní dostupnosti a relativní blízkosti lesa od bydliště většiny respondentů. Malá část (12 %) také uvádí in-line brusle. Z motorových dopravních prostředků převládá automobil (27 %), následuje hromadná doprava (18 %) a motocykl (4 %).

Důvod návštěvy lesa

Nejčastějším důvodem návštěvy městského lesa je odpočinek (72 %), následují sportovní aktivity (44 %), krásná příroda (37 %), čistý vzduch (31 %). Vzhledem k charakteru lesů jsou poměrně málo zastoupeny důvody jako sběr lesních plodů (18 %), únik od hluku (17 %) a nejméně častým důvodem je získání palivového dříví (4 %), což odpovídá složení respondentů pocházejících převážně z městské populace. Jako další důvody jsou nejčastěji uváděny procházky s rodinou a se psem (9 %).

Preference smíšení a druhu dřevin

Největší část dotazovaných (47 %) uvedla, že preferuje smíšené lesní porosty. Relativně malý počet respondentů preferuje jehličnaté (12 %) a listnaté (6 %) porosty, značná část respondentů (37 %) nemá vyhraněnou preferenci. S tím koresponduje velmi malá preference monokultur (2 %), nejvyšší je preference lesů smíšených ze dvou nebo více druhů dřevin (61 %). Přebývá preference výškově strukturovaného lesa (18 %) před jednovrstevnými lesy bez podrostu (5 %). Jako nejoblíbenější jsou uváděny jehličnany borovice (47 %) a smrk (47 %).

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

Vybavenost lesa

Pouze pětina respondentů (22 %) požaduje zpevněné lesní cesty a většině respondentů (90 %) vyhovuje kvalita a hustota současné cestní sítě v příměstských lesích. Většina dotázaných chodí po lesích pěšky (95 %), kolo preferuje 59 % a pouze 9 % běžecké lyže v zimním období. Obecně existuje relativně vysoká spokojenost respondentů s vybavením informačními tabulemi (74 %) a odpočívadly (69 %), méně s areály zdraví (53 %) a uměleckými artefakty (48 %).

Vnímání hospodářských aktivit a negativních jevů v lesích

Jako potřebné jsou vnímány hospodářské aktivity v lese: údržba cest (95 %), těžba dřeva (86 %) a oplocování mladých porostů (94 %). Lesní těžba a odvoz dříví je 11 % respondentů vnímána jako činnost omezující jejich potřeby. Pouze nepatrná část respondentů vnímá jako omezující stavby oplocenek (2 %) a práce související s běžnou provozní údržbou (2 %). Nejčastěji uváděným negativním jevem je znečištění lesa odpadky (81 %), dále poškozování rekreačního vybavení (50 %) a poškozování stromů (31 %).

„Z analýzy vyplývá, že návštěvníci ostravských příměstských lesů jsou v zásadě spokojeni jak se stavem lesních porostů, tak s vybaveností rekreačně využitelnými prvky. Prezentované výsledky dotazníkového šetření budou jedním z podkladů pro přípravu nového lesního hospodářského plánu,“ uvedli autoři dotazníkového šetření.

Podrobné informace se nacházejí v recenzovaném časopisu Zprávy lesnického výzkumu, v článku Vnímání rekreačních potřeb veřejností – dotazníková studie v příměstských lesích Ostravy:

<http://www.vulhm.cz/sites/File/ZLV/fulltext/494.pdf>

Kontakt na autory studie: Ing. David Dušek, Ph.D. – Ing. Dušan Kacálek, Ph.D. – Ing. Jiří Novák, Ph.D. – Doc. RNDr. Marian Slodičák, CSc., e-mail: dusek@vulhmop.cz, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., Výzkumná stanice Opočno, Na Olivě 550, 517 73 Opočno

Ilustrační foto: Den v Bělském lese, autor Jan Řezáč

